

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU KUUKIRI

04/2024 MAASTIKUARHITEKTUURI KUU

EMALi kuukirja järgmine number ilmub 2. mail

juhatuse: juhatuse@maastikuarhitekt.ee

Maarja Gustavson (557 9979), Tanel Breede (521 7478)

Silver Riisalo (507 9638), Külli Sepp (514 4443)

koordinaator: Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee (5060 834)

kuukiri: Minea Kaplinski-Sauk minea@maastikuarhitekt.ee

EMALI ÜLDKOGU

Hea EMALi liige!

Oled väga oodatud **Eesti Maastikuarhitektide Liidu üldkogule**, mis algab **11. aprillil 2024. aastal kell 17.00 Tartu Loomemajanduskeskuses**, Kalevi 17 konverentsiruumis.

Üldkogu päevakord:

1. Liidu kolleegipremia üleandmine
2. Üldkogule juhataja valimine
3. Üldkogule päevakorra kinnitamine
4. Häätelugemiskomisjoni valimine
5. Juhatus ülevaade 2023. aastast
6. Revisjonikomisjoni ülevaade 2023. a majandusaasta aruandest
7. 2023. a majandusaasta aruande kinnitamine
8. Ettepanekud põhikirja muutmiseks, muudatuste hääletamine (muudatuste sõnastusettepanekud leiate juhatus 27.03.2024 liidu meililisti kirjast)
9. Juhatus liikmete valimine
10. Eestseisuse valimine
11. Aukohtu valimine
12. Revisjonikomisjoni valimine
13. Loomekomisjoni valimine
14. Töörühmade esindajad annavad ülevaate töörühmade tegevusest
15. Kohapeal tõstatatud küsimused

Palume üldkogule registreeruda **SIIN** hiljemalt **7. aprilliks**. Kellel pole võimalik osaleda, palume volitada esindaja liidu liikmete seast. Digiallkirjastatud volitus palume saata info@maastikuarhitekt.ee aadressile hiljemalt 8. aprilliks.

Kõik liikmed on väga oodatud osalema!

Lugupidamisega

Maarja Gustavson

BIM PROJEKTEERIMISE ALUSKOOLITUS

Aprillis tähistame taas maastikuarhitektuuri kuud. Selle raames toimub **11. aprillil** BIM projekteerimise aluskoolitus, millele liidu liikmetele järgneb EMALi üldkogule. Koolitus toimub **Tartu Loomemajanduskeskuses, Kalevi 17 konverentsiruumis**.

• P Ä E V A K A V A •

12.00-12.30 kogunemine

12.30-14.00 koolituse I osa, lektor Martin Saarnak

BIMist üldiselt. Miks, kellele, millal ja mida? Võimalikud skeemid projekteeija ja tellija vaadetest

BIM nõuded: Kas riiklikust, KOV-i või mõne muu tellija nõuetest lähtuv eesmärk (sh Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti nõuded)?

Avatud või suletud BIM?

Lähtematerjalid: Avaandmed, GIS ja uuringute vajadused

Projekteerimine: Tarkvarade valikud

Esimese sessiooni kokkuvõte. Küsimused ja vastused

14.00-14.30 kohvipaus

14.30-16.00 koolituse II osa, lektor Martin Saarnak

AEC valdkond: Mõned praktilised näited multidistsiplinaarsest koostööst BIM protsessis

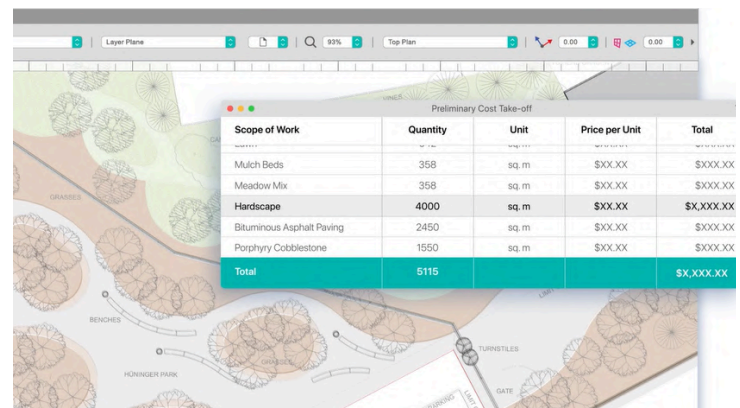
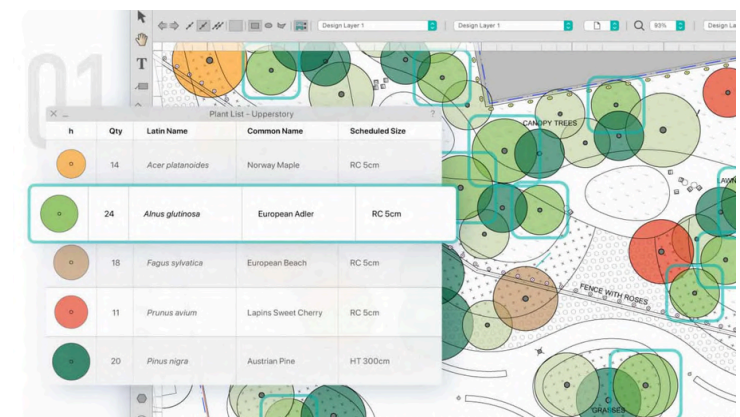
Praktilised näited mudelprojekteerimisest maastikuarhitektuurses osas

Informatsiooniga töötamine: informatsiooni struktuurid, hierarhiad. Andmesisu ja geomeetria sidumine. Vajalike formaatide eksportimine.

BIM projekti jagamine, üle andmine tellijale: ühtne andmevahetuskeskkond, ristumiste kontrollid, andmesisu kontrollid jne

Arutelu, küsimused ja vastused

EMALi liikmetele on koolitus tasuta, kuid palume end koolitusele registreerida hiljemalt 7. aprilliks. Koolitus toimub ainult kohapeal.

Illustratsioon: <https://www.vectorworks.net/en-EE/start/bim-for-landscape>

LE:NOTRE MAASTIKUFOORUM

LE:NOTRE maastikufoorum on iga-aastane rahvusvaheline üritus, mille eesmärk on edendada maastikuga seotud teadmisi, luua uusi visioone ja kutsuda ellu koostöö võimalusi. 2024. aastal, **24-28. juunil** toimub LE:NOTRE Maastikufoorum esmakordselt Eestis just Tartus ja Lõuna-Eestis ning on integreeritud ka Tartu2024 kultuuripealinna programmi.

Foorumi osalejad jagunevad töögruppidesse, millest igaüks keskendub ühele kohaliku maastiku jaoks olulistest teemadest. Seekordse foorumi teemad on sõnastatud alljärgnevalt:

- Veemaastik
- Metsamaastik
- Kiudmaastik
- Toidumaastik
- Vaba aeg ja loodusturism
- Tartu kui aktiivse transpordi linn
- Läbiv teema 1: Maastik ja demokraatia
- Läbiv teema 2: Maastik ja majandus

Kõiki teemasid uuritakse töötubade, ettekannete ja ekskursioonide kaudu foorumi nelja päeva jooksul. Foorumi eel toimuvad veel ka rahvusvaheline üliõpilaste visioonikonkurss, veebilõngud ja töötoad. Foorumi viimasel päeval toimub avalik arutelu, millest lisaks töötubade liikmetele võtab osa ka laiem publik, ning valminud kontseptsioonide ja tudengikonkursi tööde näitus.

Sündmust korraldab Eesti Maaülikooli maastikuarhitektuuri õppetool koostöös kahe suure võrgustikuga: LE:NOTRE Institute ja ECLAS.

Lisainfo ja programm [maastikufoorumi kodulehel](#).

Registreerimine üritusele [SIIN](#) (NB! aprilli lõpuni soodushinnad)

Landscape Forum 2024 Tartu and South Estonia

RUPO ruumilise planeerimisega seotud koolitused

Kaasamine planeerimismenetluses – 9. aprillil 13:00-15:00

Koolitust viivad läbi ruumilise planeerimise osakonna riigi eriplaneeringute valdkonnajuht Kadi-Kaisa Kaljuveer ja järelevalve valdkonnajuht Külli Siim. Koolitus toimub Microsoft Teams keskkonnas ning on osalejatele tasuta. Oma osalemissoovist anna teada [SIIN](#)

Krunt, katastriüksus ja kinnistu seoses ruumilise planeerimisega – 29. mail kell 9:00-11:00

Koolituse lektor on Regionaal- ja Põllumajandusministeriumi planeeringute järelevalve valdkonna juht Külli Siim. Koolitus toimub Microsoft Teams keskkonnas ning on osalejatele tasuta. Oma osalemissoovist anna teada [SIIN](#)

Hoonete energiatõhususe infopäev

Kliimaministerium kutsub osalema hoonete energiatõhususe infopäeval **2. aprillil kell 9.00-13.00**. Infopäeval teeb ministerium ülevaate nii hoonete energiatõhususega seotud määruste uuendustest, mis rakenduvad 1. märtsil 2025. aastal, kui ka EL hoonete energiatõhususe direktiivi muudatustest. Infopäev on osa [LIFE IP BuildEST](#)i projekti tegevusest.

Lisainfo ja registreerimine [SIIN](#). Registreerimine on avatud **kuni 1. aprillini** (TÄNA!).

Toimumiskoht: Ministeriumite ühishoone 1. korrus, Tamme saalis (Suur-Ameerika 1, Tallinn). **NB! Kohaletulijatel kaasa võtta ID-kaart, mille alusel end majja sisenedes registreerida.**

Elu(s)ruum: EMÜSi aprillikuu programm

Aprill on ülemaailmne maastikuarhitektuuri kuu, mida Eesti Maastikuarhitektuuri Üliõpilaste Selts on tähistanud juba aastast 2008. Aprillikuu korraldatakse mitmeid erinevaid üritusi tartlastele, Maaülikooli tudengitele, seltsi liikmetele ja kõigile teistele huvilistele.

Eesti Maastikuarhitektuuri Üliõpilaste Seltsi korraldatud ülemaailmse maastikuarhitektuurikuu kandvaks teemaks on 2024. aastal Elu(s)ruum.

Elu(s)ruum kujutab endast kohta, milles kihavad mitmekesine kultuurilugu- ja elu, värvikad vestlused ja meeldejäädavad kohtumised. See on paik, kus soovime olla hommikust õhtuni, sest see on sama mugav kui meie kodune elutuba ning niivõrd elu täis, et kunagi igav ei hakka.

Rohkem informatsiooni aprillikuu tegemistest leiab [EMÜSi kodulehelt](#) ja [seltsi sotsiaalmeedia kanalitelt](#).

elu(s)ruum
Aprill 2024
Maastikuarhitektuurikuu

PROGRAMM

05.04
EMÜS 25. Juubelipidustus

17.04
Välirikino: Erialane filmiõhtu „Sidewalls” EMÜ linnakus

22.04
Loeng ja arutelu Yoko Alendriga: „Ruumiloome ja kestlikku elukeskkonna kujundamine”

LISAKS

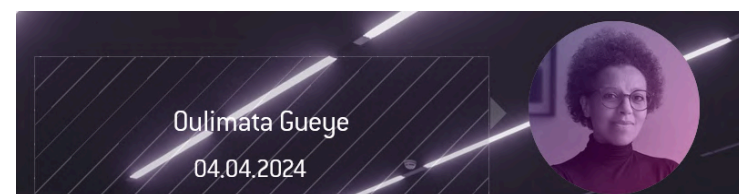
EMÜ Linnaku projekt
Ruumisekkumised
Töötoad Eesti gümnaasiumites

Avatud arhitektuuriloeng EKAs

EKA Arhitektuuriteaduskonna Avatud Loengute sari toimub 2024. kevadel üldpealkirjaga **Unlearning**. Teemapealkirja *Unlearning* on eesti keeles raske sõnastada, kuna meil otsene termin puudub – see on ümberõppimine vana unustades, õppimisele vastandsuunaline tegevus, omandatu teadlik unustamine.

4. aprillil toimub EKA aulas Oulimata Gueye loeng “UFA, Université des Futurs Africains #2. Tuleviku-lugude jutustamiseks peame mõistma, kust tulevad lood, mida räägime täna.” / *It Matters What Stories We Tell to Tell Other Stories of the Future*.

Kõik loengud toimuvad neljapäeviti kell 18.00 EKA peaauditooriumis Põhja pst 7. Kõik loengud on inglise keeles ja tasuta. Lisainfo [avatudloengud.ee](#)

PRAKTIKUTE PÄEV MAAÜLIKOOLI MAASTIKUARHITEKTUURI ÕPPETOOLIS

Aljona Galazan

EMÜ maastikuarhitektuuri õppetoolis toimus kolmas praktikute päev ehk päev, mil kooli külastavad praktiseerivad maastikuarhitektid, kes jagavad kogemusi ja mõtteid ning vastavad üliõpilaste küsimustele.

2023. aasta kevadel käisid külas büroode praktikud – Edgar Kaare (TajuRuum), Heiki Kalberg (AB Artes Terrae), Kirstian Nigul (Väli) ja Gyuri Jakabfi (FUTU Architects), kokkuvõtet võib lugeda Kuukirja [04/2023 numbris](#). Sügisel külastasid meid Priit Ingver (Verte MAB), Gen Mandre (4people) ja Eda Vane (Bonava) – seda kokkuvõtet võib lugeda Kuukirja [12/2023 numbris](#).

Sel korral külastasid meid EMALi auliige **Kersti Lootus** ja tema insenerist poeg **Siim Lootus (Lootusprojekt)**, kes rääkisid mahukatest projektidest nagu Reidi tee ja Keila keskpark; sisearhitekti taustaga EKAs maastikuarhitekti kraadi saanud noor ettevõtja **Grete Veski** (Punktiir) kõneles palju igapäevasest koostööst arhitektide ja maastikuarhitektuuribüroodega; maastikuarhitekti kraadiga **Jaana Veski** (Hendrikson DGE) rääkis enda 22-aastasest teekonnast ruumiplaneerijana.

Kerstiga kohtumisest jäi tudengitele eredalt meelde tema pikaajaline erialane kogemus ning oskus maastikuarhitektuuri väärtuste eest seista ka siis kui su tellija või peatöövõtja neisse ei usu. Siimu inisenerikeel oli noortele uudne ja seetõttu jutuajamine temaga avastusrohke – millele peab maastikuarhitekt oma projektides mõtlema, et lahendus oleks toetuskõlblik ning materjalid kestaks kaua. Grete võlus oma suhtlemisoskuse ja lahendusmeelsusega, Jaana mitmekesine taust andis noortele usku, et ka kuivas seaduses on oma ilu ja kasu ning keerulisest planeerimisprotsessist on võimalik võitjana läbi tulla.

Märtsi praktikute päeva külalised: Siim Lootus, Jaana Veski, Kersti Lootus, Grete Veski. Foto: Aljona Galazan

Külaliste erinev taust ja kogemus laiendas tudengite vaadet erialale ehk et tegelikult leiab igaüks soovi korral endale sobiva teema ja käekirja. Projektide paksud kaustad avaldasid noortele suurt muljet. Tudengid said teada, milline on ühe idee teekond mõttest kuni teostuseni välja ja et lisaks joonistamisele kuulub maastikuarhitekti töösse ka tellija koolitamine ning enda põhimõtete ja väärtuste eest seismine. Ka sel korral julgustasid praktikud noori olema oma elu eestvedajad ning pidevalt õppima iseseisvalt ka väljaspool koolipinki – pärast ülikooli lõpetamist võtab õppimine hoogu aina juurde.

Praktikud tõdesid, et kohtumine eriala tudengitega on alati põnev ning see päev andis ka neile värsket vaadet enda tööle ja uut energiat.

Tudengid muljetavad päevast:

Päev andis mulle uusi teadmisi ja motivatsiooni erialaga edasi tegeleda. Sain realistliku ettekujutuse maastikuarhitekti tööst, mis kõik projekti käigus juhtuda võib jne.

Sain küsida teemadel, mille peale olen varasemalt mõelnud ning millele saavad vastata vaid teemaga ise tegelevad inimesed. Nagu näiteks, miks Eestis mänguväljakute rajamine läheb aina karmimaks.

Sain praktikutelt inspiratsiooni oma lõputöö teostamise osas.

Sain parema ettekujutuse kuidas päriselt see töö käib. Reaalsed projektid, mida meile näidati, andsid julguse juurde. Tunnen, et soovin nüüd kindlamalt maastikuarhitekti erialal töötada.

Sain teadmisi oskustest, mida maastikuarhitektid oma töös reaalselt vajavad. Näiteks me võiks õppida rohkem erinevat riistvara, mida noor maastikuarhitekt peaks oskama, koolis võiks rohkem tutvustada teatud projekte, et luua terviklikumat pilti meie erialast. Iseseisvalt mingi asjaga tutvudes ei saa asjadest täispilti – oma ala professionaali või õppejõu suunistel/näited tulevad alati kasuks.

Sain kinnituse, et meie erialal ei ole üldse lihtne, ja see mulle meeldib.

Oli huvitav kuulata teisi tudengeid, kellel oli oma arvamus ja vaatenurk.

For me it was important to get contacts and to see the real project plans and documents.

Sain indu ja usku selsse, et hetkel tegutsevad praktikud väärtustavad väga noorte ideid ja energiat: just meil on teadmised, mis on innovaatilised, sest meie näeme uue põlvkonna vajadusi, ootusi ja kitsaskohti.

Kas soovitad osalemist praktikute päevas ka teistele?

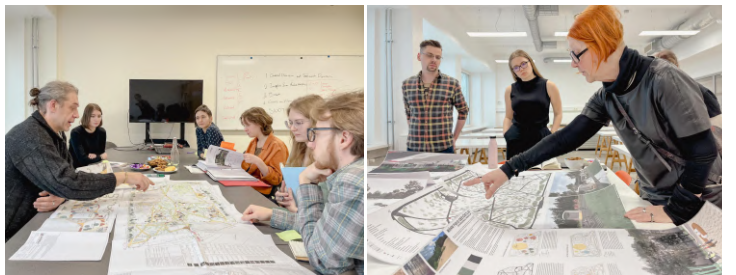
Jah, soovitan, saab vastused kõikidele erialaga seonduvatele küsimustele, mis on õpingute jooksul tekkinud, oma ala ekspertide käest.

This is useful for students to find potential contacts for an internship.

Jah, see annab ettekujutuse, mis tööd maastikuarhitektuuri valdkonnas tehakse.

Soovitan osaleda kõigil, kellel vähegi võimalik. Praktikutega suhtlemine arendab teid igas aspektis ning kindlasti saate tulevikuks kaasa uusi ja häid mõtteid.

Kindlasti soovitan. Selle päeva jooksul saad palju uut ja innustavat. Inspiratsiooni asjadest, mille peale sa ise ei tuleks ning praktilisi kilde ja teadmisi!

Sõnad korraldajatelt

Täname külalisi panuse ja tudengeid aktiivse osavõtu eest! Oli üks ütlemlata ilus lumine päev täis õppimist, ideid, elavat vestlust ja sünergia! Uusi põnevaid kohtumisi!

Aljona Galazan ja Mana Taheri

KARMEN JÄÄGER

Milline on Sinu hariduskäik?

Hariduskäik on olnud mitmekülgne. Alklassides elasin väikelinnas, Tõrvas. Põhikooli ajaks kolisime Tallinnasse ja õppisin Tallinna Järveotsa Gümnaasiumis kunstisuunal, gümnaasiumis jätkasin jaapani keele suunal. Gümnaasiumit lõpetades olin tegelikult veendunud, et lähen õigusteadust õppima, kuid kandideerin ka mitmetele teistele erialadele. Kuna olen terve elu tegelenud ka kunstiga ja naudin väga loomingulist tööd, siis otsustasin siiski maastikuarhitektuuri kasuks. Maastikuarhitektuuri bakalaureusekraadi sain 2014. aastal Eesti Maaülikoolis. Magistrikraadiga olid lood sellised, et kuna minu magistrisse astumise aastal ei avatud Tallinnas maastikuarhitektuuri magistriõpet, siis asusin õpinguid jätkama hoopis Eesti Kunstiakadeemias urbanistika erialal. Magistrikraadi sain 2016. aastal.

Kuidas leidsid tee just maastikuarhitektuuri juurde?

Tee maastikuarhitektuurini leidsin suhteliselt juhuslikult ja mitmete asjade kokkulangevuses. Otsustasin just maastikuarhitektuuri õppima minna, kuna see tundus sobivat minu isiklike huvidega kõige enam. Eelkõige meeldib, et see eriala põimib endas nii linnaruumi, loodusteadusi, sotsiaalteadusi, erinevaid maastikke kui ka kunsti, ehk et see on nii mitmekülgne. Seetõttu tundus see eriala põnev ja mulle isiklikult ka rohkem sobivat.

LIINA-KAI RAIVET

Milline on Sinu hariduskäik?

Oma CV-sse olen jätnud Eesti Kunstiakadeemia, Tootedisain, B (2005); Elisava Barcelona School of Design and Engineering, Disain ja avalik ruum, MSc (2007); Hiiumaa Ametikool, linnaaiandus, aednik tase 4, (2018); Eesti Maaülikool, Maastikuarhitektuur, MSc, (2023).

Aastakese sai kunagi Tartu Ülikoolis geograafiat õpitud. Tootedisaini magistridiplom oleks lõputöö kaugusel. Maastikuehituses sai äärekeive tassitud, müüre laotud ja muru rajatud. Tisleri ja puidupingioperaatori paberid on ka tagataskus ja unistus oma puidutöökojast, kus saaks disainmööblit treida.

Õppida mulle meeldib ja mu õpingud on kõik teadlikult valitud, et täita teadmistehimikke ja laiendada silmaringi. Kahtlustan, et ma ei ole ma oma õppimistega lõpetanud.

Kuidas leidsid tee just maastikuarhitektuuri juurde?

Gümnaasiumi lõpus sain sisse maastikuarhitektuuri Greenwichi Ülikooli Londonis. Õppemaks oli aga meeletu ja kool palus tõendit, et mul on ette näidata nelja aasta õppemaks ja elamise raha. Seda mul kahjuks polnud, nii et see mõte katki jäi. Maaülikooli nimekirjad täitusid toona eelisjärjekorras kuldmedalistidega. Oma kolmepuru-tunnistusega ei näinud mõtet end vastuvõtueksamilegi vedada.

Tootedisaini Kunstiakadeemias tundus mu praktilisele ja loomingulisele loomule parim valik. Peale bakat läksin otse magistrisse, lõputöö oli linnaruumi mõõbliga seotud. Kevadel peale esimest aastat magistrantuuris tekkis aga uitmõte ja sügisel leidsin end Barcelonas avaliku ruumi disaini õppimas. Sealt 2007. aastal tagasi tulles ei rääkinud Eestis avaliku väliruumi kvaliteedist mitte keegi ja sattusin hoopis sisearhitektuurbüroosse tööle.

Disainiõpingute algusest saati olen teinud peamiselt mööblit ja sisearhitektuurseid projekte. Aiandus on olnud rahustav hobi, aga frustratsioon "Miks mu aias peedid ei kasva!?" viis uudishimust Hiiumaa Ametikooli õppima. Peale üht väga hästi õnnestunud eramu projekti Assakul, kritseldasin kliendile kiire aiaplaani, et heast siseruumist saaks vaadata heasse väliruumi. Ja sellest ajendatuna tekkis mõte, et kui Maaülikooli magistrantuuri vastu võetakse, siis võiks ju enda avaliku (väli)ruumi karjääri suuna taaselustada.

Seega olen ringiga justkui oma esialgse plaani juures tagasi – lihtsalt disaineri uudishimulikkuse ja "miks?" küsimustega, aedniku taimetarkuse ja kustumatu unistusega, et Eestis võiks olla avalik ruum sama mõnus kui Barcelonas.

Milllega oled pärast õpingute lõppu tegelenud?

Magistrit lõpetades sain tööle Tallinna linnas, Põhja-Tallinna Valitsuses arhitekt-maakorraldajana. Alates 2017 olen Saku Vallavalitsuses planeeringuspetsialist, tegelen igapäevaselt detailplaneeringute menetlemisega algatamisest kuni kehtestamiseni. Samuti vaatan üle sissetulnud ehitusprojekte ja nende vastavust kehtestatud detailplaneeringutele. Detailplaneeringute ruumilise lahenduse läbivaatamisel jälgin muuhulgas ka seda, kas lahendus lähtub kehtivast üldplaneeringust, kvaliteetse ruumiloome aluspõhimõtetest ja arvestab sealhulgas ka kohapõhiseid väärtusi. Pean oluliseks ka loodava ruumi inimhõõtmelisust, haljastuse olemasolu ja selle mitmekesisust.

Mida ootad kõige rohkem EMALilt?

Liitusin EMALiga põhjusel, et olla üks osa liidust ja tutvuda oma eriala inimestega ning luua seeläbi ka uusi koostöövõimalusi. Ootan ka põnevaid erialalisi koolitusi.

Milllega oled pärast õpingute lõppu tegelenud?

Magistriõpingute ajal alustasin tööd Kino Maastikuarhitektides. Sai pea 1,5 aastat tehtud väga huvitavaid projekte ja väga paljude asjade koha pealt oluliselt targemaks.

Praeguseks aga toimetan vabakutselisena. Luban oma lauale nii sisearhitektuurseid projekte, erimööblit kui ka eraaedu, aga kõige enam köidavad avaliku ruumi maastikuarhitektuursed projektid koostöös toredate arhitektidega. Huvitav peab olema ja disainiprotsessis järgib esteet minus väga tähelepanelikult sisemist "funktsionalisti" kompassi. Maailma peab ka saama tööde käigus parandada – midagi ei tohi teha ainult sellepärast, et "nii on kogu aeg tehtud". Hea disain on märkamatu, aus ja aegumatu – olgu see siis mööblitükk, hea ruumiplaan või hästi lahendatud väliruum. Tore on näha avaliku ruumi olulisuse teadlikkuse kasvu aga ikka väga pikk maa on minna.

Mida ootad kõige rohkem EMALilt?

Kõige enam ootan aja/asjakohast erialast infot. Koolitustel ja üritustel katsun ka silma peal hoida.